

HƯỚNG DẪN GIẢNG DẠY MÔN HỌC NĂM HỌC 2026-2027

Môn LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ - Cấp THCS

*(Kèm theo Công văn số 3425/SGDDĐT-GDTrH ngày 22/8/2026 của Sở GDĐT về việc
Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2026-2027)*

Thực hiện các yêu cầu chung theo Công văn hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2026-2027 của Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT), trong đó chú trọng một số nội dung cụ thể sau:

1. Thực hiện nội dung, chương trình giáo dục

- Thực hiện Chương trình Giáo dục phổ thông môn Lịch sử và Địa lí cấp THCS ban hành tại Thông tư 32/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ GDĐT.

- Tiếp tục thực hiện hiệu quả việc tích hợp, lồng ghép giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống trong chương trình môn học, gồm: học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; pháp luật về phòng, chống tham nhũng, đạo đức liêm chính; chủ quyền biên giới, biển đảo, quốc phòng, an ninh; sử dụng năng lượng tiết kiệm, bảo vệ môi trường, đa dạng sinh học, bảo tồn thiên nhiên; giáo dục qua di sản; ứng phó biến đổi khí hậu, phòng tránh, giảm nhẹ thiên tai; an toàn giao thông; tăng cường năng lực số, chuyển đổi số và các nội dung tích hợp khác theo quy định.

2. Thực hiện hiệu quả các phương pháp và hình thức dạy học

- Lựa chọn phương pháp dạy học phù hợp nội dung bài học, tổ chức hoạt động học tập bảo đảm chất lượng, dành thời gian cho học sinh khai thác sách giáo khoa, thực hành, thí nghiệm, vận dụng kiến thức để hoàn thành nhiệm vụ và sản phẩm học tập theo yêu cầu.

- Xây dựng kế hoạch bài dạy bảo đảm đầy đủ yêu cầu về phương pháp, kỹ thuật, kiểm tra đánh giá, thiết bị và học liệu, nhằm phát triển phẩm chất, năng lực học sinh; tiến trình dạy học mỗi bài được thiết kế thành các hoạt động với mục tiêu, nội dung, sản phẩm cụ thể, tổ chức linh hoạt để phát huy tính tự học, chủ động, sáng tạo.

- Giáo viên tích cực đổi mới phương pháp, vận dụng linh hoạt kỹ thuật dạy học tích cực; giữ vai trò tổ chức, hướng dẫn, tạo môi trường thân thiện; học sinh chủ động, sáng tạo, gắn bài học với thực tiễn địa phương, đất nước và thế giới.

- Thực hiện đa dạng, linh hoạt các hình thức tổ chức dạy học: cá nhân, nhóm, trong lớp, ngoài lớp, tham quan, thực địa, khảo sát, hệ thống hóa thông tin, trò chơi...

- Chủ động rà soát, điều chỉnh ngữ liệu trong bài học, chủ đề, sách giáo khoa để phù hợp thực tiễn địa phương, nhất là trong bối cảnh sắp xếp địa giới hành chính và mô hình chính quyền địa phương hai cấp.

- Đối với Địa lí: Tổ chức, hướng dẫn học sinh tự học, tìm tòi, khai thác kiến thức qua bản đồ, atlas, tranh ảnh, video, mô hình, dụng cụ quan trắc, tài liệu, Internet; rèn kỹ năng tự học, xử lý, trình bày thông tin bằng CNTT; khuyến khích tự làm thiết bị, xây dựng website, bài tập, đề kiểm tra, video clip để hỗ trợ học tập.

- Đối với Lịch sử: Khai thác, sử dụng nhiều nguồn sử liệu để tái hiện lịch sử khách quan, gắn với thực hành, thực tiễn nhằm phát triển năng lực, phẩm chất học sinh; kết hợp giáo dục lịch sử giữa nhà trường, gia đình, xã hội; duy trì liên hệ thường xuyên, phối hợp tổ chức hoạt động giáo dục truyền thống, chủ quyền quốc gia với sự tham gia của cha mẹ học sinh và các tổ chức xã hội.

3. Thực hiện kiểm tra, đánh giá

- Thực hiện kiểm tra, đánh giá học sinh THCS, THPT theo Thông tư số 22/2021/TT-BGDĐT; xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá phù hợp kế hoạch dạy học, không vượt quá yêu cầu cần đạt của chương trình. Tổ chức kiểm tra, đánh giá thường xuyên theo từng phân môn; kiểm tra định kỳ bao gồm nội dung Lịch sử, Địa lí theo tỉ lệ phù hợp; giáo viên phụ trách chủ đề chung chịu trách nhiệm đánh giá cả thường xuyên và định kỳ.

- Xây dựng đề kiểm tra theo ma trận, đặc tả đề, bảo đảm chính xác, phân hoá; tăng cường câu hỏi/đề mở, thống nhất hướng dẫn chấm trong tổ/nhóm để đánh giá công bằng, khách quan; đối với Lịch sử, tăng cường câu hỏi khai thác sử liệu, tranh ảnh, lược đồ, khắc phục tình trạng học thuộc máy móc. Đa dạng hoá hình thức kiểm tra, tăng cường đánh giá thường xuyên; kết hợp đánh giá của giáo viên với tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau của học sinh.

- Đánh giá kết quả giáo dục bằng định tính và định lượng, trên cơ sở đó tổng hợp chung về phẩm chất, năng lực và sự tiến bộ của học sinh. Chuẩn bị điều kiện để sẵn sàng triển khai kiểm tra, đánh giá trực tuyến, bảo đảm chất lượng, chính xác, công bằng, khách quan và trung thực.

4. Sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn

- Xây dựng kế hoạch sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn cụ thể, chi tiết, khoa học, gắn chỉ tiêu và giải pháp cho từng nhiệm vụ; kế hoạch phải thiết thực, tránh hình thức, giảm thủ tục hành chính, tập trung bồi dưỡng đội ngũ tại chỗ và bám sát chỉ đạo của cấp trên.

- Đổi mới sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn theo hướng tăng cường trao đổi, thảo luận để hỗ trợ sự tiến bộ của thành viên; tập trung vào các nội dung: phân tích bài học minh họa, chuyên đề tích hợp liên môn theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực; xây dựng, tổ chức hoạt động trải nghiệm; phân tích chất lượng đề thi, kết quả học tập; trao đổi về phương pháp, kỹ thuật dạy học tích cực, phương pháp hướng dẫn tự học.

5. Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện

- Dạy học đại trà: Nâng cao hiệu quả dạy học theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực; thực hiện dạy học phân hóa, chú trọng phụ đạo học sinh yếu và bồi dưỡng học sinh giỏi.

- Ôn thi vào 10: Nâng cao hiệu quả dạy học, hướng dẫn học sinh tự học, nắm chắc kiến thức cơ bản ngay trên lớp; cập nhật, bổ sung kiến thức bảo đảm tính thời sự, gắn với thực tiễn địa phương.

- Bồi dưỡng học sinh giỏi: Các trường xây dựng kế hoạch bồi dưỡng học sinh giỏi lớp 9 theo từng phân môn Lịch sử, Địa lí và chủ đề chung; chú trọng hệ thống hóa, nắm vững kiến thức cơ bản, rèn kỹ năng thực hành, vận dụng thực tiễn, liên hệ

địa phương; phát triển năng lực tự học, tự đánh giá, đồng đánh giá; triển khai nội dung nâng cao, mở rộng trên cơ sở kiến thức phổ thông.

- Sinh hoạt chuyên môn: Tăng cường dự giờ, học hỏi đồng nghiệp, ghi sổ dự giờ theo tiến trình tổ chức dạy học (tập trung phương pháp, kỹ thuật, học liệu, hoạt động dạy – học; không ghi cấu trúc bài học).

6. Xây dựng Kế hoạch bài dạy (giáo án)

- Kế hoạch bài dạy (giáo án) đáp ứng yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học tích cực, phát triển phẩm chất, năng lực học sinh.

- Có phương án dạy học trực tuyến; khuyến khích cụm trường xây dựng giáo án, video bài dạy, nội dung ôn tập dùng chung và bố trí thời gian tổ chức dạy học ngoài không gian trường học./.

Phụ lục:

GỢI Ý KẾ KHUNG HOẠCH BÀI DẠY/GIÁO ÁN

Trường.....

Họ và tên giáo viên:

Tổ

.....

TÊN BÀI DẠY:

Môn học/Hoạt động giáo dục:; lớp:.....

Thời gian thực hiện: (số tiết)

Ngày soạn:.....

I. Mục tiêu

(Bám sát yêu cầu cần đạt của chương trình GDPT 2018)

1. Năng lực:

a) Năng lực chung

b) Năng lực đặc thù:

- Năng lực nhận thức khoa học Lịch sử/Địa lí

- Năng lực tìm hiểu Lịch sử/Địa lí

- Năng lực vận dụng kiến thức, kỹ năng Lịch sử/Địa lí vào cuộc sống.

- Chủ đề dạy lồng ghép các nội dung đã được tập huấn (nếu có)

(Nêu cụ thể yêu cầu học sinh **làm được gì** (biểu hiện cụ thể của năng lực chung và năng lực đặc thù môn học cần phát triển) trong hoạt động học để **chiếm lĩnh** và **vận dụng** kiến thức theo yêu **cầu cần đạt của chương trình môn học**.)

2. Phẩm chất (phẩm chất phải gắn với yêu cầu cụ thể của bài học, chọn một số phẩm chất tiêu biểu cần hình thành và phát triển, không nhất thiết phải đủ tất cả các phẩm chất)

II. Thiết bị dạy học và học liệu

1. Thiết bị, CNTT (tích cực ứng dụng CNTT vào các hoạt động DH)

2. Học liệu

III. Tiến trình bài dạy

1. Hoạt động 1: Mở đầu/Khởi động/Đặt vấn đề (thời gian...

a. Mục tiêu (tạo hứng thú, tái hiện kiến thức cũ, tạo tình huống có vấn đề ...)

b. Nội dung (nhiệm vụ hoạt động: Sử dụng học liệu, thiết bị, PPDH, KTDH... làm gì? để đạt mục tiêu của hoạt động).

c. Sản phẩm: Sản phẩm của học sinh cần đạt là gì (hoàn thiện phiếu học tập, sản phẩm của nhiệm vụ hoạt động...).

d. Tổ chức thực hiện (phù hợp với học liệu, PPDH, KTDH, PPKTĐG...).

- Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ (Giáo viên giao nhiệm vụ rõ ràng, hấp dẫn; HS tiếp nhận nhiệm vụ hứng thú...).

- Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ (cá nhân/theo nhóm/theo cặp...). GV quan sát, giúp đỡ, ghi chép thông tin....
- Bước 3: Tổ chức cho HS báo cáo, đánh giá kết quả học tập.... (chú ý sử dụng các phương pháp và công cụ kiểm tra đánh giá phù hợp).
- Bước 4: Chuẩn hóa kiến thức (có thể đóng khung kiến thức chuẩn theo yêu cầu cần đạt trong chương trình)

2. Hoạt động hình thành kiến thức (*trình bày các bước tương tự HĐ1*)

3. Hoạt động luyện tập (*trình bày các bước tương tự HĐ1*)

4. Hoạt động vận dụng (*trình bày các bước tương tự HĐ1*)

IV. Rút kinh nghiệm sau bài dạy: ghi lại những vấn đề cần thay đổi (nguồn học liệu, thiết bị, phương pháp, cách thức tổ chức...) cho bài dạy hiệu quả hơn.